

Gyldighed, maatte der følgelig være udført Forsøg paa flere Steder rundt omkring i Landet, og ikke et Aar, men flere Aar, først da kunde der være Tale om at komme til almen gyldige Regler. Men naar man ikke har det bedste, maa man jo nøjes med det næst bedste; i hvert Fald mener jeg, at de meddelte Forsøgsresultater kan gjøre nogen Nytte, og jeg haaber, at den praktiske Landmand ikke skal tage ret meget fejl ved paa en fornuftig Maade i et og andet at rette sig derefter.

Sluttelig skal jeg her udtale min Tak til det kgl. danske Landhusholdningsselskab, der har betalt største Delen af Analyserne, og til Forstander Jørgen Petersen, der har ydet Materiale (Græsmarker, Roemark, Forsøgs-Ajlekumme o. s. v.) til Forsøgenes praktiske Udførelse samt stillet 1 Mand eller 2 ved min Side, naar Forsøgene krævede det.

Dalum Landbrugsskole ved Odense, d. 21. Novbr. 1892.

Hertil knyttedes følgende Diskussion:

Konsulent Bøggild betragtede det som overordentlig glædeligt, at det Spørgsmaal var taget op til Undersøgelse: Hvilken Værdi har den flydende Gødning? thi der er noget harmeligt i at se, at denne ofte slet ikke benyttes. Til Nød véd Folk, at den faste Gødning har Værdi, men at den flydende har det, er der mange der ikke véd og i hvert Fald ikke, hvor stor Værdien deraf er. Det er derfor heldigt, at der kommer Tal frem, som konstatere Kjendsgjæringer. Med Hensyn til disse Tal vilde Taleren gjøre opmærksom paa, at medens der i Tabel II staar, at den Mængde Urin, det kan ventes, at en Ko leverer i et Aar, er 6454 Pund, staar der i Tabel III kun 5709 Pund, og man skulde dog tro, at disse Tal skulde stemme, da de begge angive Produktionen for et Aar. Med Hensyn til Ajlens Udførsel havde det overordentlig meget at sige, hvorledes Vejret var, og derfor var det ham ikke klart, hvorfor det netop under Forsøgene havde været ordnet saaledes, at Ajlen var bleven udført paa en bestemt

Dag, thi derved løb man jo Risiko for, at Virkningen af den svækkedes. Det er vistnok kjendt af mange, at det hedder, at man faar ikke Nytte af Ajlen uden om Vintereren, men der er vistnok ikke Tvivl om, at Tilstedeværelsen af et Sne-dække især paa skraanende Jord er meget uheldigt; ogsaa er det udtalt af Landmænd, at undertiden nyttede det ikke at kjøre Ajlen ud paa Marken om Sommeren, ja undertiden gjorde den endogsaa Skade. Forøvrigt syntes det at fremgaa af Forsøgene, at der skal være en vis Fugtighed tilstede i Luften, og helst skal det være Regnvejr, naar Ajlen kjøres ud, for at den kan skylles ned i Jorden. Det har sikkert stor Betydning, at alle disse Momenter komme klart og tydelig frem, og ogsaa ere kemiske Analyser nødvendige for at klargjøre Resultaterne, men i Praxis have disse sidste ikke nogen Betydning; for den praktiske Landmand maa Resultaterne lægges frem i en saa simpel og let overskuelig Form som mulig.

Præsidenten (Lehnsgreve Danneskjold-Samsøe) mente, at det vistnok havde megen Betydning med Hensyn til Ajlens Virkning, af hvilken Bonitet Jorden var, om det var stiv Lerjord, let Jord eller sandet Jord, og under hvilke Forhold Ajlen blev ført ud.

Etatsraad Holm. Et Spørgsmaal, som det var af Betydning at faa noget at vide om, var, hvilken Forskjel der var paa en Mødding, som havde opsuget al den Ajle, som den var i Stand til, og en Mødding, hvorfra man havde ledet Ajlen bort.

Konsulent Dencker. Da Forsøg, som de fremsatte, jo skulle lede Landmændene ind paa at benytte Ajlen, vilde Taleren lægge et godt Ord ind for en ordentlig bygget Ajlekumme. At nøjes med en halv Stens Mur er, som det ogsaa fremgik af den ærede Foredragsholders Udtalelser, urigtigt, undtagen man — hvad der forøger Omkostningerne betydeligt — vil ofre saa vel ud- som indvendig et stærkt Pudslag af Cement og sørge for at faa Arbejdet udført med den største Omhu. Anvender man derimod en hel Stens Mur og sørger for, at Fugerne blive saa tætte, som det overhovedet er muligt, og ikke mishandler Cementen ved at blande Kalk i den, eller

tilberede den for tidlig, før den skal bruges, kan man naa et godt Resultat.

Præsidenten vilde indrømme, at det var vanskeligt at faa en Ajlekumme tæt. Konsulent Dencker har anbefalet at bygge den af en hel Stens Mur med ikke for store Fuger, men der maatte her ses hen til, at vore Mursten ere overordentlig porøse. Taleren havde støbt sin Ajlekumme af Beton, og det var vistnok nok saa godt som at anvende Mursten, men Cementen skulde naturligvis være solid behandlet.

Etatsraad Holm kunde slutte sig til Præsidenten; han havde tidligere bygget sine Kummer af Mursten, men var gaaet bort derfra, fordi han ansaa det næsten for en Umulighed at faa dem tætte ved Anvendelsen af det Materiale. Et 12 Tommer tykt Betonlag — 1: 3: 7 — havde viist sig godt. Med Hensyn til Ajlekummens Beliggenhed vilde Taleren henvende Opmærksomheden paa, at det var heldigt, om den kunde blive saaledes, at Ajlen gjennem en Aftapningshane kunde løbe ned i Vognen.

Konsulent Bøggild vilde bemærke til Etatsraad Holm, at det var ingenlunde hans Mening, at det skulde komme dertil, at al Ajlen skulde tages fra den faste Gjødning, men han antog, det var ønskeligt, det kunde blive konstateret, hvilken Værdi Urinen og Ajlen have, thi først naar det bliver oplyst, hvilke Værdier det er, man lader løbe bort, kan man vente, at Folk ville faa Øjnene op for, at det har Betydning at holde paa disse Stoffer, hvad enten det saa skal ske ved Kummer, Halm eller ved Tørvesmuld.

Lektor Maar troede, at det danske Landbrug skyldte Hr. Hansen megen Tak for det betydelige Arbejde, som han havde udført. At sige saaledes som den ærede Foredragsholder gjorde i Begyndelsen af sit Foredrag, at det kan ikke nytte, at de exakte Videnskaber komme med Resultater, er næppe rigtigt, thi de exakte Videnskaber kunne ikke undværes, men det var heldigt, der var Mænd, som samtidig med, at de formedelst den theoretiske Uddannelse, de havde modtaget, kunde danne sig en begrundet Mening om Sagen, kom i Berøring

med Praxis og derved bleve i Stand til at belyse Opgaverne saa fyldig, som sket var gjennem de foreliggende Forsøg.

Konsulent Dencker betragtede selvfølgelig en Ajlekumme, bygget af Beton, sam det bedste, naar Betonen var god; men skal Anvendelsen af Ajlekummer blive almindelig, tør man ikke gjøre Regning paa, at de ville blive byggede af Beton, dels fordi det er dyrt, og dels fordi man ikke altid kan faa Folk, der forstaa sig paa at tillave Betonen paa rette Maade. Hvis man benytter Murværk af en hel Stens Tykkelse, og hvis Arbejdet udføres med tilbørlig Omhyggelighed, vil der ogsaa kunne naas et godt Resultat.

Præsidenten. Arbejdet maa udføres i den varme Sommertid og i hvert Fald, inden den fugtige Aarstid begynder.

Konsulent Dencker var langt mere bange for Frost end for Fugtighed.

Forstander Hansen skulde bemærke lige over for Konsulent Bøggild, at Tallet 6454 var Resultatet af 12 Undersøgelser, 5709 af 4 Undersøgelser med 3 Maaneders Mellemløbet. Hvad den benyttede Tid for Ajlens Udførsel angik skulde Taleren bemærke, at Ajlen just ikke altid er udført netop paa den første Dag i Maaneden, men paa en af Dagene deromkring, og til at vælge en saadan bestemt Tid havde Taleren havt to Grunde. For det første kunde man sige, naar der skulde henses til Vejrliget: Ja, den Smule Ajle, der er Tale om ved Forsøgene, kunde sagtens bringes ud under de gunstigste Omstændigheder, men anderledes stiller det sig, naar der er Tale om store Mængder, og dernæst kommer der en ganske anderledes Fasthed ind i Forsøgene, naar Arbejdet skal udføres til en bestemt Tid, end naar det udføres efter Tid og Lejlighed. Jordbundsforholdene havde Taleren ikke omtalt i sit Foredrag; der var hverken Tale om stiv Lerjord eller Sandjord, men derimod om en Mellemløbet. Med Hensyn til Etatsraad Holms Spørgsmaal vilde Taleren sige, at hvor man fodrer nogenlunde stærkt, vil den flydende Gjødning ikke kunne tilbageholdes af den faste Gjødning, og selv denne er saa fyldt med Vædske, at der altid siver noget ud fra den; det vilde derfor være gavnligt, om man, hvor man har let Adgang

til Tørvejord, vilde benytte den til Opsugning af Ajlen, men der skal, naar man fodrer stærkt, en stor Mængde Tørvejord dertil, og derfor ere mange Landmænd blevne kjede af det. Hvad Bygning af Ajlekummer angik skulde Taleren kun sige, at han ikke havde Erfaring nok i saa Henseende til at kunne udtale sig derom, men den støbte Kumme var vistnok at foretrække. Med Hensyn til Lektor Maar's Bemærkning vilde Taleren gjøre opmærksom paa, at han ikke havde sagt, at de exakte Videnskaber ikke have Betydning, tværtimod; men Forholdet er det, at for Landmændenes Vedkommende kan det ikke nytte, at man fortæller dem dette eller hint; naar man ikke kan overbevise dem om, at denne eller hin Foranstaltning betaler sig, ville de ikke have med den at gjøre.

Konsulent Bøggild skulde indrømme, at der var mange Steder, hvor det vilde være vanskeligt at faa Tørvejord, men naar man endda blot dør, hvor der er Tørvejord tilstede i tilstrækkelig Mængde, hvor man saa at sige bor midt i den, vilde benytte den, vilde meget være vundet. Taleren havde set i Vensyssel, at man kjørte Tørvejord paa Sandjord ja endogsaa Aske, men Ajlen lod man løbe bort, og det gaar endnu den Dag i Dag saaledes mange Steder.

Redaktør Petersen havde med stor Fornøjelse hørt paa Fremstillingen af de Forsøg, som vare udførte paa Dalum Landbrugsskole; man kunde ikke andet end sige Hr. Hansen Tak derfor. Der var imidlertid en anden Side af Sagen, som ofte fremkalder Spørgsmaal, som man har vanskelig ved at svare paa, og det angaar Urinens og Ajlens Anvendelse i den Skikkelse, hvori den kommer ved at være opsuget af Tørvejord, thi det hviler vistnok paa en ren theoretisk Betragtning, naar man siger, at det er en fortrinlig Maade at opbevare Ajlen paa, naar man har den opsuget af Tørvejord. Vel haves der i saa Henseende Forsøg og Iagttagelser i Tyskland, men saa vidt Taleren bekjendt var der ikke hertillands i den Retning kommet noget frem, som havde Betydning eller var af et saadant Omfang, at det kunde staa ved Siden af de Forsøg, som den ærede Foredragsholder her havde meddelt, og det vilde derfor være heldigt, om der kunde blive iværksat

Forsøg med Hensyn til Virkningen af Ajle, som er opsuget af Tørvejord. Taleren havde for nylig set en Udtalelse fra en Landmand i Aalborg Egnen, hvor Spørgsmaalet om Ajlens Anvendelse havde været paa Bane, og den gik ud paa, at den vedkommende Landmand i mange Aar havde opsamlet Ajlen ved Hjælp af Tørvejord, men han vilde have ønsket, at han ikke havde gjort det.

Forstander Hansen. For saa vidt man skulde foretage slige Forsøg, vilde de kræve længere Tid, eftersom den faste Gødning — Ajlen opsuget af Tørvejord — ikke virker saa hurtig som den flydende.

Præsidenten vilde paa Selskabets Vegne bringe den ærede Foredragsholder en Tak for hans meget interessante Foredrag og for det store Arbejde, den store Flid, Ihærdighed og Omhu, hvormed han havde bearbejdet Spørgsmaalet. Det var at haabe, at Undersøgelserne maatte blive fortsatte, idet man da vistnok vilde faa Svar paa alle de Spørgsmaal, som kunde stilles med Hensyn til Ajlens og Urinens Benyttelse.

Regulering af Vindkraft og andre Kraftmaskiner. Ved Foredraget af Cand. mag. Poul la Cour d. 5. Oktbr. f. A. om dette Æmne i Landhusholdningsselskabet, der findes optaget i Tidsskriftets forrige Bind Side 437 fandt følgende Diskussion Sted:

Forskjellige Spørgsmaal vedrørende Slid paa Remme, komprimeret Luft og en Forening af Regulering og Akkumulering besvaredes af Cand. mag. P. la Cour. Hvad Remme angik, da var Taleren først gaaet ind derpaa, efter at han havde set saadanne anvendte i en Mølle gennem flere Aar. Efter Møllerens Udsagn virkede Bomuldsremme i Begyndelsen mindre jævnt, men jo længere de bleve benyttede, desto bedre virkede de. Naar Taleren havde kunnet faa Remme, som vare vævede i den rigtige Længde, havde han ikke mærket nogen Ulempe; var der derimod Sammensyninger, var det uheldigt, idet de virkede generende paa Stramrullen. Ogsaa Læderremme bleve anvendte, men i det hele taget forelaa der endnu kun faa Forsøg, og man kunde derfor ikke med Sikkerhed angive, hvor længe en Rem kunde holde.

Hvad den komprimerede Luft angik, da havde Taleren ogsaa gjort Forsøg i den Retning ved Hjælp af en 4 Hestes Dampmaskine, der blev anvendt som Luftpumpe. Taleren mente nemlig, at hele Omraadet for Reguleringens Vedkommende burde vel afsøges, ikke alene fordi den ene Maade maaske kunde være hensigtsmæssigere end den anden, men ogsaa fordi der maaske kunde være Forhold, under hvilke den ene Fremgangsmaade kunde være at foretrække for den anden. Det kunde jo saaledes f. Ex. tænkes, at man var i Besiddelse af en Dampmaskine til at besørge Driften under Vindstille. En Centrifuge, eller hvilket Apparat det nu var, vilde da under Vindstille kunne gaa med Damp, og under Vindforhold ved Hjælp af Vind. Hele dette Omraade vedrørende Reguleringen af ujævne Kræfter burde som sagt vel afsøges, og Taleren mente, at han ikke alene i indeværende, men maaske ogsaa i næste Finantsaar vilde komme væsentlig til at beskæftige sig dermed og om muligt hjælpe til, at Fremgangsmaaden kunde glide ind i Praxis. Naar der utaalmodigt spørges om, naar man kommer saa vidt, at man kommer ind paa Akkumuleringsspørgsmaalet, da vilde Taleren gjerne afvise det med den Bemærkning, at det Arbejde, der nu er for, er nødvendigt forud for det andet og i sig selv noget, der bør gennemarbejdes for sig.

Præsidenten (Kapt. la Cour). Da den ærede Foredragsholder ikke selv vil referere Statskonsulent Denckers Betænkning, hvoraf en Afskrift er bleven ham tilstillet, skulde Taleren naturligvis heller ikke gjøre det, og det maa vel ogsaa siges at være det naturligste, at Oplysningerne først komme frem gennem Indenrigsministeriet og Rigsdagen, hvem man maa være Tak skyldig, fordi de have sat Foredragsholderen i Stand til at tage fat paa den store og forhaabentlig betydningsfulde Opgave — derom vidner noksom den store Forsamling, der har ønsket at overvære dette Foredrag — der er blevet stillet Foredragsholderen. Saa meget turde Taleren imidlertid udtale, at Betænkningen — foreløbig som den kun er — i fuldt Maal stadfæster de udmærket smukke Resultater, der naas ved Anvendelsen af Kratostaten.

Om end de Meddelelser, der nu ere blevne givne her, kun ere foreløbige, maa man dog være glad ved, at de ere komne frem, og Taleren vilde derfor paa Landhusholdnings-selskabets Vegne rette en Tak til den ærede Foredragsholder for hans Meddelelser, af hvilke det jo fremgik, at der her er Undersøgelser i Gang, der vilde faa Indflydelse paa Benyttelsen af Maskiner, som have særlig Betydning for vort Landbrug, og af saadanne var allerede nævnt Centrifugen, og naar der ved Anvendelsen af en saa fortrinlig Regulator, som Kratostaten sikkert er, kan indvindes et større Udbytte end ellers, vil det for hele Landet udgjøre noget meget betydeligt. Men ikke alene for Centrifugens Vedkommende vil en saadan Løsning af Opgaven være betydningsfuld. Det samme gjælder ogsaa for Hesteganges, Tærskværkers og andre Landbrugs-maskiners Vedkommende. En heldig Anvendelse af disse Maskiner vil netop være betinget af, at vi faa en god Regulator. Idet Taleren altsaa paa Selskabets Vegne takkede for, at Meddelelsen om de første Undersøgelser angaaende det her omtalte Forhold ere blevne givne i Landhusholdningsselskabet antog han at være i Samklang med alle de Tilstedeværende, naar han udtalte Ønske om, at den store kritiske Tænksomhed, som den ærede Foredragsholder havde lagt for Dagen i sine Meddelelser, maatte føre til en fyldestgjørende Afslutning af Undersøgelserne, føre til, at den store Opgave, som er fremkaldt ved disse Undersøgelser, nemlig Anvendelsen af Vindens Kraft Landet over baade for Landbrug og anden Virksomhed herhjemme, maa blive løst, thi det er en Opgave, hvis Løsning alle se hen til med store Forventninger.

Aarlige Redskabs- og Maskinprøver. Efter Forpagters Bokelmanns Foredrag om Mejemaskinprøven ved Aarhus 1892 (gjengivet i dette Hefte) udtalte den ledende Præsident (Kapitain la Cour):

Paa Selskabets Vegne vilde han bringe den ærede Foredragsholder en Tak ikke blot for det Foredrag, han nu har holdt, men ogsaa for det overordentlig store Arbejde, som ligger bagved og til Grund for de Meddelelser, her ere

gjorte. Samtidig dermed vilde Taleren ogsaa rette en Tak til den store Samling af Mænd, der hver paa sin Vis har bidraget til, at de Resultater, som ere meddelte gjennem Foredraget, have kunnet komme til at foreligge her, nemlig de Herrer, der havde lagt Arbejdet tilrette paa Prøvestedet, de Herrer, som have assisteret ved Prøverne og ikke mindst til de Herrer Dommere, som under en besværlig Høst og i en vanskelig Tid ikke have skyet det store Offer at være borte fra deres egen Bedrift for at udføre det Hverv, der var dem betroet. Ogsaa maatte Taleren rette en Tak til de Herrer Fabrikanter, som have stillet deres Maskiner frem til disse Prøver, som følges med stor Interesse ikke blot herhjemme, men ogsaa i Udlandet, fordi det er, det turde Taleren nok sige, særegent for de danske Redskabsprøver, at de blive gennemførte saa grundigt og alvorligt, som vistnok noget Sted, og naar de gjøre det, saa skyldes det ganske særlig den ærede Foredragsholder, som har deltaget i dem fra første Færd, og her, om man kan sige saa, givet Tonen an med Hensyn til den Maade, hvorpaa de hidtil ere blevne udførte. Men idet Taleren nu saaledes bragte den ærede Foredragsholder en Tak for hans Arbejde, glædede det ham tillige at kunne meddele Forsamlingen, at Hr. Bokelmann havde erklæret sig villig til tilligemed et Par andre Mænd ogsaa i kommende Aar at sætte Tid og Kraft ind paa de Prøver, som nu med Statsunderstøttelse aarlig ville blive foretagne herhjemme med Redskaber og Maskiner. Som det maaske vil være de Herrer bekjendt var der paa Finantslovsforslaget for det kommende Finantsaar opført en Bevilling af 5000 Kr. til Prøver med Maskiner og Redskaber; Bevillingen blev given, Prøverne skulle afholdes aarlig, og Indenrigsministeriet har henvendt sig til Landhusholdningsselskabet med Anmodning om at varetage Gjennemførelsen af disse Prøver. I et Præsidentmøde har Sagen været for, og det er blevet bestemt at svare Indenrigsministeriet, at Landhusholdningsselskabet er villig til at efterkomme den til det rettede Opfordring, og det har kunnet gjøre det, fordi det vidste, at det havde Mænd, som allerede tidligere paa Landhusholdningsselskabets Anmodning havde

givet Tilsagn om at ville udføre saadanne Prøver, ligesom man ogsaa har ment, at eftersom Selskabet har moveret Sagen, har foranlediget denne Bevillings Fremkomst, maatte det ogsaa sørge for at faa Prøverne udførte. Men man kan jo ikke være blind for, at blandt de mange store og paatrængende Opgaver, der, man kan næsten sige paa alle Landbrugets Omraader, ere fremme i denne Tid for at sætte det i Stand til at rede sig ud af de yderst vanskelige Forhold, hvorunder det er stillet, er ogsaa den at skaffe det gode, paalidelige og arbejds sparende Redskaber og Maskiner. Nød lærer nøgen Kvinde at spinde, siger et gammelt Ord, og dets Sandhed har ogsaa bekræftet sig for Mejemaskinernes Vedkommende. Ved den første Stigning af Arbejdslønnen i Begyndelsen af Halvfjerdserne fik de selvaflæggende Mejemaskiner, som allerede fra Halvtredserne fra Amerika havde fundet Indgang i England og enkeltvis vare komne i Brug her, en forøget Betydning i vort Landbrug, og der er ikke Tvivl om, at under den nuværende stærke Stigning af Arbejdslønnen og de samtidig vanskelige Arbejderforhold, ville ikke faa nye Maskiner og Redskaber, som ikke hidtil have fundet Indgang hos os, blive anvendte, saa at Landhusholdningsselskabet ikke har kunnet andet end med Glæde tage mod de af Statsmyndighederne bevilgede Midler til de omhandlede aarlige Redskabsprøver og ad den Vej fremskaffe en Redegjørelse og Vejledning for Landmændene. Men, naar Landhusholdningsselskabet hilser denne Foranstaltning med Glæde og trøstig giver sig i Lag dermed, skyldes dette som sagt for en ikke ringe Del, at det har Tilsagn fra den ærede Foredragsholder om, at han vil yde det sin værdifulde Assistance til denne nye Opgaves Løsning, og ogsaa herfor vilde Taleren paa Selskabets Vegne takke ham.

Agerdyrkningsberetning
(for Maj).

De endelige Tærskningsresultater, som nu foreligge fra hele Landet, have ikke skuffet Forventningerne om, at Høsten 1892 var over Middel. Sammenlignet med Foldudbyttet i de foregaaende 12 Aar 1880—91 vil det af nedenstaaende Tabel ses, at Høsten 1892 har givet betydelig højere Foldudbytte end Gjennemsnittet af de 12 Aar, men ogsaa sammenlignet Aar for Aar, udviser 1892 det bedste Resultat.

Tabel I.

Aaret	Hvede.	Rug.	2-rd. Byg.	6-rd. Byg.	Havre.
1880.	14,0	12,5	13,0	12,7	14,4
1881.	9,4	11,6	10,9	11,7	12,7
1882.	13,8	10,8	11,5	11,3	15,1
1883.	13,6	11,8	10,3	10,6	17,5
1884.	14,3	10,2	10,6	10,7	12,3
1885.	17,2	11,7	11,6	12,1	13,8
1886.	15,6	11,7	12,4	12,4	14,2
1887.	18,9	12,3	12,5	11,8	14,2
1888.	10,2	10,5	11,7	12,1	14,3
1889.	14,8	12,6	10,6	11,2	11,8
1890.	13,9	11,2	13,1	13,1	16,0
1891.	15,7	12,9	12,8	12,9	13,1
Gjennemsnit . . .	14,3	11,6	11,7	11,9	14,1
1892.	17,5	13,4	14,1	14,5	16,6

Det ses af Tabellen, at Hveden har givet 3 Fold mere end Gjennemsnittet, 2-rd. Byg, 6-rd. Byg og Havre ca. $2\frac{1}{2}$ Fold og Rugen 2 Fold mere. Kun et af de sidste 12 Aar, nemlig 1887, viser et højere Foldudbytte af Hvede; de andre Aar, og for de andre Kornsorter alle Aarene, vise et mindre Udbytte end 1892, omendskønt 1885 for Hveden, 1891 for Byg og 1883 og 90 for Havre vise tilnærmelsesvis samme Foldudbytte.

Tages alle Kornsorter under Et og beregnes et Middeltal for deres Foldudbytte i de samme 12 Aar, faas at

1880	gav	13,32	Fold
1881	—	11,26	—
1882	—	12,50	—
1883	—	12,76	—
1884	—	11,62	—
1885	—	13,28	—
1886	—	13,26	—
1887	—	13,94	—
1888	—	11,74	—
1889	—	12,20	—
1890	—	13,46	—
1891	—	13,48	— og
1892	—	15,07	—

hvilket er 1,1 Fold mere end det bedste af alle Aarene, nemlig 1887, og 2,3 Fold mere end Gjennemsnittet af alle 12 Aar.

Sammenlignes endvidere Kornets Vægt med Vægten i de samme 12 Aar, ses det af nedenstaaende Tabel II, at 1892 ogsaa i Henseende til Kornets Kvalitetsvægt maa siges at være et godt Aar. Alle Kornsorter veje mere (holl. Pd.) end Gjennemsnittet af de 12 Aar, saaledes Hveden $1\frac{1}{2}$ R , Rug $1\frac{3}{4}$ R , 2-rd. Byg 1 R , 6-rd. Byg $2\frac{3}{4}$ R og Havre $2\frac{1}{2}$ R . Hvedens Vægt i 1892 kommer nær op til Vægten i de bedste Aar, Rugen og 2-rd. Byg staar paa Højde med de bedste, medens 6-rd. Byg og Havrens Vægt kun naas 1 Aar, nemlig i 1887, hvor Havren vejede mere end i 1892.

Tabel II.

Aaret	Hvede.	Rug.	2-rd. Byg.	6-rd. Byg.	Havre.
1880.	129,5	121,8	113,6	106,7	80,8
1881.	120,4	118,7	109,3	101,3	77,9
1882.	128,0	120,6	110,5	104,0	79,4
1883.	125,5	119,1	109,8	102,5	78,2
1884.	130,1	122,5	112,9	106,0	80,8
1885.	128,7	121,0	111,4	103,7	79,7
1886.	132,3	122,7	113,7	105,9	81,3
1887.	132,5	123,6	114,6	107,2	83,0
1888.	123,3	119,9	110,2	104,6	78,5
1889.	130,4	123,8	113,4	106,6	79,8
1890.	126,0	119,0	111,8	104,1	80,3
1891.	124,6	115,9	109,4	104,5	79,1
Gjennemsnit . . .	127,6	120,6	111,7	104,8	79,9
1892.	129,1	122,3	112,7	107,5	82,5

I Tabel III er anført hver enkelt Landsdels Foldudbytte og Kornets Kvalitetsvægt sammenlignet med Gjennemsnit af Aarene 1880—91.

Af Tabellen fremgaar det, at medens Øerne og de gode Jorder i Jylland, som det var at vente, have givet flest Fold af Hvede, Rug og 2-rd. Byg, har Jyllands simple Jorder givet forholdsvis højst Foldudbytte af 6-rd. Byg og Havre.

Skønt 1892 staar som et usædvanlig godt Aar, hvad Høsten angaar, og de nogenlunde gode Sædpriser i det tidlige Efteraar gav Haab om, at dette Aar skulde kunne bøde noget paa tidligere Tidens Ugunst, ere Forventningerne dog blevne betydelig skuffede; thi Sædprisen faldt stærkt i Løbet af Vinteren, saa Kornet henad Foraaret næsten var usælgeligt; Pengeudbyttet af Kornhøsten har derfor kun været maadeligt trods den store Mængde Sæd og den gode Kvalitet. —

Vintersæden iaar har i det Store og Hele overstaet den ualmindelig strænge Vinter forholdsvis godt, skønt Beretningerne lyde noget forskjellig fra de forskjellige Egne.

Tab. III. Gjennemsnit af Foldene (Tdr. pr. Td. Land) og af Kornets Vægt (hollandsk) for Aaret 1892 sammenlignet med 1880—1891.

	Hvede.		Rug.		2rd. Byg.		6rd. Byg.		Havre.											
	1892.	1880—91.	1892.	1880—91.	1892.	1880—91.	1892.	1880—91.	1892.	1880—91.										
Stjælland 1) ..	17,0	129,5	14,1	128,2	14,1	123,0	12,5	121,4	14,7	114,7	12,7	113,0	15,3	109,7	13,3	107,7	17,1	84,8	14,5	82,3
Falster.....	20,0	130,5	16,0	128,5	2	"	12,5	120,5	19,0	113,0	13,2	111,9	2	"	14,5	107,0	15,7	80,0	16,3	81,2
Lolland.....	18,0	132,3	14,0	128,9	15,5	123,3	11,4	122,1	15,5	112,6	11,6	113,6	14,5	107,0	15,7	107,3	16,6	84,0	14,1	69,5
Langeland..	17,8	128,0	17,2	128,8	14,5	124,0	13,1	122,0	14,8	113,5	13,7	113,9	16,0	111,5	13,5	111,0	19,3	79,8	15,9	73,6
Fven.....	17,5	126,4	14,5	127,1	14,5	121,2	12,1	121,2	12,7	111,2	12,0	113,8	15,5	109,5	12,4	107,8	17,2	80,7	14,2	78,5
Jylland:																				
a) gode Jor-																				
der 2)	19,3	129,3	13,2	126,6	14,3	122,2	12,9	119,6	13,8	113,8	12,6	110,7	15,2	108,0	13,7	103,9	18,1	83,6	15,2	80,3
b) middel-																				
gode																				
Jorder 3) .	13,0	126,0	12,1	127,0	10,8	121,6	10,2	119,5	12,5	112,4	10,0	110,1	12,5	106,2	10,0	101,0	16,3	81,2	11,5	78,1
c) simple																				
Jorder 4) .	"	"	8,0	126,0	9,5	119,3	7,5	119,3	9,8	104,8	8,0	107,1	12,5	99,3	7,7	99,3	13,5	77,1	9,2	75,4
I Gjennemsnit ..	17,5	129,1	14,3	127,6	13,4	122,3	11,6	120,6	14,1	112,7	11,7	111,7	14,5	107,5	11,9	104,8	16,6	82,5	14,1	79,9

1) Med Samsø, Møen og Bornholm.

2) Østkysten af Halvøen op til Randers samt Thy og Mors.

3) Den lille jydke Halvø, Jyllands Østkyst Nord for Randers samt Viborg- og Struer-Lemvigegnen.

4) Hammerum Herred og Vestkysten.

Det milde Vejr, hvormed Foraaret meldte sig, satte lidt Fart i Vegetationen, som dog igjen standsedes en Del ved det pludselige Omslag i Vejret i Slutningen af April Maaned, det kolde blæsende Vejr uden Regn satte Vegetationen meget tilbage, og fra næsten alle Egne i Landet meddeles det, at Vintersæden staar i Stampe, er spids og har et simpelt Udseende. Den temmelig stærke Nattefrost, flere Steder 4—6° under 0, har dog heldigvis ikke været saa ødelæggende, som man skulde vente, thi Jorden har været meget tør. Markerne trænge til Fugtighed og Varme, men hvis Vejret, som d. 9. Maj blev noget mildere, vil holde hvad det nu synes at love, vil meget kunne rettes, og Vintersædsmarkerne, navnlig Hveden, ville endnu kunne bære god Afgrøde frem; for Rugens Vedkommende er Udsigten i flere Egne af Landet dog temmelig tvivlsom.

Hveden har gennemgaaende klaret sig bedst gennem Vinteren; den rettidig saaede Hvede staar godt og ser lovende ud og vil lettere klare sig over den kolde, tørre Foraarsperiode end den silde saaede, som ser tynd og forknøyt ud. Fra Fyen, Lolland og Langeland meddeles det, at, fraset mindre Pletter, hvor Sneen har ligget længe, eller hvor der har staaet Vand, er Hvedens Tilstand upaaklagelig; paa Sjælland og Møen er den næppe saa tilfredsstillende, og fra Amager skrives, at Pletter, hvor Hveden helt eller delvis er gaaet bort, ere saa store, at det utvivlsomt vil have Indflydelse paa Udbyttet.

Medens det i Hveden kun er smaa Pletter, og spredte hist og her, hvor det er nødvendigt at ompløje, synes det at være større og mere samlede Pletter, der af Rugen maa pløjes om, — paa Bornholm menes endog $\frac{1}{3}$ af Arealet; ligeledes maa der ompløjes en Del paa Fyen. Paa Øerne og i Vendsyssel er Rugen tynd og svag; dog lyde Beretningerne gunstigere fra Møen, Vest- og Sydsjælland samt de fleste Egne i Jylland.

Kløver- og Græsmarkerne ere gennemgaaende komne godt gennem Vinteren paa Lolland, endog særdeles godt; kun fra det vestlige Fyen meddeles, at Kløveren er

simpel paa Jorder med Hældning mod Nord, og fra Fredericiaegnen, at Kløveren paa Grund af det stærke Sædleje i Fjor, var noget spæd og havde for lidt Modstandskraft mod den strænge Vinter. Allevegne sukkes der efter Regn og Varme; thi det kolde tørre Foraar har kuert Græsmarkerne meget, og det vil have lange Udsigter med Kvægets Udbinding, hvis ikke Foraaret bliver noget gunstigere.

Kvægets Sundhedstilstand vilde — dersom Mund- og Klovesygen ikke havde hjemsøgt os —, have været fuldt ud tilfredsstillende; dog meldes fra enkelte Egne, Jyderup- og Aalborgegnen, om stor Dødelighed blandt Kalvene, og fra en enkelt Egn, Aalborgegnen, om Lunge-syge blandt Hestene og enkelte sporadiske Tilfælde af Kværke.

Foderstanden har været ualmindelig god; thi Foderet har været sundt og godt og til Stede i rigelig Mængde. De lave Kornpriser have ikke opfordret til at sælge Kornet, og der er derfor gennemgaaende opfodret større Mængder hjemmeavlet Korn end man almindeligvis plejer, ogsaa paa Malkebesætningen, medens man paa den anden Side har forbrugt mindre Mængder indkøbte Foderstoffer. Derved har man imidlertid flere Steder havt Vanskelighed ved at holde Mælkeudbyttet oppe, og med de meget lave Smørpriser, Vinteren har at opvise, maa Udbyttet af Malkebesætningen nærmest kaldes tarveligt, skønt Foderet har været billigt, og Mælken — hvor man da ikke har sparet for meget paa de fremmede Foderstoffer, og Foderblandingen iøvrigt er valgt med Omtanke og med særligt Henblik paa Mælkeproduktion, — er produceret forholdsvis billig.

Kvægfødningen har desværre kun givet maadelige Resultater. Saa meget heldigere er det, at man ikke af de lave Kornpriser har ladet sig forlede til at fede mere, end man almindeligvis plejer. Paa Øerne har Fødningen for Størstedelen indskrænket sig til Udsætterkøer og Tyre; men skønt Mælkeproduktion paa saadanne Steder skal være den egentlige Basis for Landbrugets Indtægter, er dog den Værdi, Udsætterkøerne maa og bør udbringes i, en saa

væsentlig Faktor for Besætningens Vedligeholdelse, at de usle Kvægpriser, Vinteren og Foraaret har at opvise, har givet flere Landbrug, hvor ikke større Kapital er til Stede, et føleligt Stød, der ikke vil undlade at efterlade sine Mærker i Besætningerne. — Fra Fyen meddeles, at Federne dér nu fede til større Modenhed end tidligere, dels fordi Federne have faaet mere Erfaring, dels i Haab om derved at opnaa bedre Priser. I Jylland har man fedet som sædvanlig Stude, yngre Køer og Kvier og i det sædvanlige Omfang, hvorpaa der, eftersom Forholdene have udviklet sig, maa være tabt ikke ubetydelige Kapitaler. Vel var Prisen paa det magre Kvæg til Indskud i Efteraaret ret gunstig, og til at begynde med var der et nogenlunde godt Forhold mellem Priserne paa magert og fedt Kvæg, men efterhaanden, som Afsætningsforholdene bleve mere vanskelige, forrykkedes Forholdet. Prisen paa fedt Kvæg sank saa lavt ned, at Forskjellen mellem dette og det magre kun blev et Par Øre, og med denne Forskel bliver det en daarlig Forretning at fede. Kun fra en enkelt Egn i Vestjylland lyder Beretningen paa, at det rette Forhold mellem magert og fedt Kvæg — 5 à 6 Øre pr. Pd. — er blevet opnaaet.

Men Mund- og Klovesygen er jo Fedningens som hele Husdyrholdets mørke Punkt i det her omhandlede Halvaar. Som bekjendt var vor Kreaturexport, der i Halvfjerdserne mere og mere havde vendt sig fra Tyskland til England, i Løbet af Firserne i stort Maal svinget tilbage til Tyskland, hvor foruden vor gamle Kunde Hamburg, særlig Rhinegnene i ikke ringe Omfang optraadte som Forbrugere af vort Kvæg. Da derfor det engelske Forbud mod Indførsel af levende klovbærende Dyr fra Danmark udstedtes d. 4. Februar 1892, følte dette — naar enkelte jydsk Federe, der producerede 1ste Klasses Varer, særlig beregnede for det engelske Marked, undtages — heller ikke i nogen overvættets Grad; thi Tyskerne syntes med Lethed at kunne bruge hele vor Produktion, og de betalte med ret gode Priser. Men omkring Oktober 1892 viste

der sig Mund- og Klovesyge paa Sjælland, som snart efter pletvis optraadte paa Fyn og i Jylland, og d. 12. November forbødes Ind- og Gjennemførsel af Drøvtyggere og Svin for Regeringsdistriktet Slesvig-Holstens Vedkommende. Og da Sygdommen — trods det, at alle Forsigtighedsforanstaltninger paabødes — vedblev at brede sig, udstedtes efterhaanden Forbud mod Indførsel af klovbærende Dyr fra Danmark til alle Tysklands nordlige Grænsedistrikter. En kort Tid exporteredes der søværts til Hamborg, men da Sygdommen viste sig i en Ladning Dyr, der tidlig i Foraaret førtes fra Korsør til Hamborg, lukkedes ogsaa denne vor eneste Exportplads for os.

Under disse yderst prekære Forhold maatte Landmændene selvfølgelig med Længsel imødesee de Foranstaltninger, vore Myndigheder, Autoriteter og Landbrugets Ledere vilde træffe. Thi Fedestaldene stode fulde af Kvæg færdig til Afgang, og Tiden for Afsætningen af magert Kvæg til Marsken nærmede sig. Med paaskjønnesselsværdig Hurtighed og Energi toges fat paa Arbejdet. Københavns Amts Landboforening iværksatte øjeblikkelig Prøveslagtninger for at indsamle Erfaringer med Hensyn til et eventuelt Marked for slagtet dansk Kjød i London og Newcastle. Disse Slagtninger gjentoges og snart iværksattes lignende af Aalborg Amts Landboforening, og begge Foreninger meddelte Resultaterne og offentliggjorde de hjembragte Priser. — Det lykkedes Udenrigsministeriet at faa Tyskland til allerede i Marts at aabne Havnene Kiel, Lübeck og Rostock (via Warnemünde) for Indførsel af Dyr fra Danmark til Slagtning paa Landingsstedet. — Paa Foranledning af det kgl. Landhusholdningsselskab afholdtes d. 24. Marts et Møde i Esbjerg af nævnte Selskabs Præsidium, Repræsentanter for Foreningen af jyske Landboforeninger, for de samvirkende sjællandske Landboforeninger, for Fyens Stifts patriotiske Selskab og for Maribo Amts økonomiske Selskab, under hvilket desuden vare til Stede Statens Konsulenter for Husdyravl og Husdyrbrug,

forskjellige Dyr læger, samt enkelte med Kreaturfedning og Export fortrolige Mænd. Paa dette Møde drøftedes indgaaende de Foranstaltninger, der maatte blive at iværksætte for at faa vort Kvæg afsat paa den efter Forholdene heldigste Maade. De vigtigste af de Foranstaltninger, der derefter bleve truffene, ere følgende:

at Staten ved Overtagelse af det forenede Dampskibsselskabs Stalde i Esbjerg, ved Indrettelse af den der værende Svineexportstald til Kvægstald og Bygning af en ny Exportstald, samt ved Overtagelse af det samme Selskab tilhørende Faareslagteri og Indretning af en Del af dette for Slagtning af Kvæg, har søgt yderligere at gjøre Esbjerg til en stor Exportplads for England, ligesom den har ladet opføre Exportstalde i Gjedser.

at Generaldirektoratet for Statsbanerne paa Opfordring af Københavns Amts Landboforening har ladet Vogne indrette til Kjødtransport fra København til Esbjerg,

at Landhusholdningsselskabet sluttede Overenskomster med Svineslagteriet i Esbjerg, med Københavns Amts Landboforening og med Forpagteren af Faareslagteriet i Esbjerg om en af Selskabet kontrolleret Kvægslagting, og opfordrede Indenrigsministeriet til at foranledige Forsøg iværksatte af det landøkonomiske Forsøgslaboratorium til Belysning af Spørgsmaalet om den heldigste Afkøling af Kjød til Export, samt opfordrede Konsulent Arup til at indhente Oplysninger om samme Sag paa Basis af de i England gjorte Erfaringer.

at Konsulent Arup har undersøgt Afsætningsforholdene for Kjød i Rhinegnene og i England.

Om end de nævnte Foranstaltninger selvfølgelig ikke have kunnet ophæve de uheldige Følger af Markedets Lukning for levende Kvæg, have de dog medført, at vor Produktion har fundet Afsætning. Og vel have Priserne gennemgaaende været smaa — dette var jo at vente, da et nyt Marked skulde oparbejdes — men der er dog nogle

Gange hjembragt Priser, der give Haab om, at den nye Afsætningsmaade kan komme til at betale sig, naar Forholdene fæstne sig.

Af Lyspunkter er der iøvrigt kun faa, men de faa, der ere, skulle dog noteres. Saaledes har Svinefedningen været en ret god Forretning, Priserne have holdt sig godt hele Vinteren lige til Foraaret. Ligeledes meddeles det fra det vestlige Sjælland og fra Jylland, at Læmningen er foregaaet heldig, der er faldet mange Lam, som sælges til gode Priser.

Arbejdernes Fremme og Udførelse. Den rigelige Høst gav meget Tærskningsarbejde og skønt Vinteren var lang og stræng og udelukkede Muligheder for Arbejder i Marken, lyde Beretningerne Landet over dog paa, at Foraaret kom pludselig og indtraf i Slutningen af Marts Maaned, overraskede Mange, saa man skyndsomst maatte rykke i Marken med hele Styrken, uagtet man mange Steder ikke var færdig med Tærskningen. Nogle Steder har man indtil 8 à 10 Dages Damptærskning tilbage. Vinteren var i og for sig lang nok til at man kunde have tilendebragt Tærskningen, men da man ikke kunde sælge Kornet til nogen antagelig Pris, og man som Regel kun har smaa Oplagspladser for Kornet, fremskyndedes Tærskningen ikke i nogen særlig Grad. Men mange Steder var man ogsaa afskaaret fra at fremskynde Tærskningen saa meget, som man muligt kunde ønske det, dels fordi den tiltagende Mangel paa Arbejdskraft nu ogsaa begynder at føles om Vinteren, men dels og navnlig fordi den strænge Vinter med det store Snefald, krævede betydeligt Snekastningsarbejde, og som den nye Snekastningslov fortolkes, truer den med at blive en ikke ringe Byrde for Landejendomme. Der meddeles saaledes fra Jylland, at en Gaard med 37 Tdr. Hartkorn har maattet præstere 150 Heldage til Snekastning, og fra Sjælland, at en Gaard har maattet yde 27 Dages Snekastning med hele Mandskabet.

Forøvrigt har der i Vinter været god Lejlighed og et

godt Føre til at udføre flere særlige Udenomsarbejder som Iskørsel, Roekørsel fra Markbatterierne og Skovkørsel.

Foraarsarbejderne ere i det tidlige Foraars, og uden at være afbrudt af Regn, gaaede rask fra Haanden. Jorden faldt bekvemt for Redskaberne, skønt der fra enkelte Egne meddeles, at den megen Sne har trykket den stive bindende Jord temmelig fast sammen, hvorfor den fordrede megen Bearbejdning; navnlig har Ringtrollen paa saadanne Steder maattet gøre Tjeneste baade før og efter Saaningen. Paa de fleste Steder og de større Gaarde er Saaningen af Vaarsæden skreden rask fremad uden Standsning, og den 1ste Maj var den meste Sæd og mange Rodfrugter saaede. Paa mange mindre Gaarde har man imidlertid været lidt ængstelig for at saa for tidlig, da Slutningen af April var saa overmaade raa, kold og tør.

Arbejderforholdene blive mere og mere vanskelige. Skønt Vinteren ikke har været gunstig for Udearbejde, meldes der Intet om Arbejdsløshed noget Sted, tvertimod meddeles det fra flere Egne, at selv i Vinter har det ofte været vanskeligt at faa den fornødne Arbejdskraft, navnlig af faste Folk, Karle og Piger, men ogsaa Husmændene søge hellere større Akkordarbejder, og pusle forøvrigt hjemme, end de arbejde for fast Dagløn i Landbruget, uagtet Daglønnen som Lønnen til faste Folk er vedblivende i Stigning. Manglen paa faste Folk bliver mere og mere følelig, og i Særdeleshed kniber det med at faa Malkningen udført. Piger ere vanskelige at faa og Husmandskonerne blive mer og mer utilbøjelige til at malke som overhovedet til at gaa ud paa Arbejde. Malkning ved Husmandskoner bliver ogsaa betydelig dyrere end ved Piger; dog, det finder man sig i, men værre er det, at man ofte maa nøjes med de daarligste og upaalideligste Personer til Malkningen, idet Malkningen er et lidet anset Arbejde blandt Tyendet, skønt det, efter hele sin Natur og de Ulemper og ofte store Tab, en slet eller daarlig udført Malkning medfører, snarere burde betragtes som et Tillids-hverv. En daarlig udført Malkning ødelægger den bedste

Malkeko, selv om den ellers faar den mest udsøgte Pleje, og, som der skrives fra Vordingborgegnen: »Hvor vigtig en strængt udført Malkning er, ser man bedst, naar man ser hvad Husmandskøerne, der ofte se ret tarvelige ud, kunne udrette; thi hos dem er det ofte ikke den stærke Fodring, der gør det, men en jævn god Fodring og en udmærket Malkning.

Fra nogle Egne meddeles, at Udsigten for Arbejdskraften for Sommeren er nogenlunde tilfredsstillende, i mange Tilfælde dog kun derved, at man indretter sig efter Forholdene, indskrænker Folkeholdet hvor man paa nogen Maade kan det, ofte endog paa Bekostning af Roearrealerne, som det mere og mere kniber med at faa behandlet om Sommeren. Dog ere Sukkerroearrealerne paa Vestlolland kendelig forøgede, og der er der iaar gjort Forsøg i stor Stil med at indforskrive fremmed Arbejdskraft, idet der er kommet flere Hundrede polske, tyske og svenske Piger til Arbejde i Sukkerroemarkerne i Sommer.

Fra de fleste Egne lyde Beretningerne om, at Udsigterne for Arbejdskraft for Sommeren ere alt andet end lyse. Fra Fyn skrives, at det er ret betegnende, at selv mindre Ejendomme anskaffe Høstmaskiner, ikke just for at faa Arbejdet udført billigere, men for overhovedet at kunne faa Avlen høstet; ligeledes bruges Damptærskværker i stedse større Maalestok af de mindre Gaarde, da Tærskningen viser sig at være uoverkommelig med den Arbejdskraft, der er for Haanden. Fra Jylland, navnlig Vendsyssel og Aalborgegnen, lyde Klager over at Udvandringen til Amerika af Karle og Piger tiltager i en foruroligende Grad, og fra hele Landet klages over den tiltagende Upaalidelighed, Fordringsfuldhed og Ansvarsløshed, Arbejderne, særlig de ugifte, udvise, de unge Karle og Piger tænke overhovedet saa lidt som muligt paa deres Arbejde, men saa meget desmere paa Svir og Sværm, og ere, trods den store Løn de fortjene, næsten altid fattige og pjaltede.

Socialismen synes heldigvis ikke at kunde faa Indpas blandt Landarbejderne, skønt Socialisterne i flere Egne

af Landet, navnlig i Nærheden af de større Byer, arbejde med en Ihærdighed, der var en bedre Sag værd. Dog maa Husbonderne i Tide være paa deres Post mod det truende Onde; thi Socialisterne finde i de unge, til Svir og Sværm hengivne Karle, en god Jordbund for Udbredelsen af deres Lære; de ældre gifte Husmænd, navnlig de der eje et Hus og lidt Jord, ere for besindige og skatte saa meget paa den Fugl, de have i Haanden, at de ikke ere saa modtagelige for denne Lære.

Alt i Alt ere Udsigterne for Landbruget ikke lyse, de lave Priser paa Alt, Sæd, Kød og Smør, de vanskelige Afsætningsforhold for Kvæg, vanskelige Arbejderforhold gør, at man ser Fremtiden imøde med Bekymring, og som der skrives i Beretningen fra Taastrupegnen: »det frejdige Haab, hvormed Landmændene tidligere lagde Sæden i Jorden er lammet af Bekymring for, hvorledes Sæden og Høsten nu skal udnyttes«.

Af de modtagne Beretninger hidsættes følgende:

Fra Egnen Taastrup-Køge. Her paa Gaarden dækkes den meste Sæd i de sidste 4 Aar (Hvede iberegnet) med Skrælleplov; derved har man i sin Magt at holde bedre paa Vinterfugtigheden, saa alt Sædekornet godt dækkes, og bedre at kunne overharve de Steder, hvor Agerkaalen viser sig, efter at Sæden er kommen op. — Hvor Agerkaalen er slem, pløjes Jorden saa tidlig, den er bekvem, med Skrælleplov, og tromles strax til; — uagtet Vejret er højst uheldigt iaar for Ukrudets Spiring, myldrer dog nu efter 14 Dages Forløb Agerkaalen frem og ødelægges ved Harvning; — hvad der senere viser sig, vil blive først ødelagt ved fornyet Harvning, naar Sæden er oppe, og samtidig saas Græsfrøet; — det gaar meget godt. —

Her i Egnen har ingen Arbejdsløshed været i Vinter, og der klages heller ikke over Mangel paa faste Arbejdere for Sommeren, saavidt jeg har kunnet erfare. — Kun bliver det vanskeligere at faa Kvinder til Roemarken og Piger til at malke. —

Alt ser saaledes efter Omstændighederne godt ud, men det økonomiske Tryk, som Lammelsen af hele Omsætningen fører med sig, den Usikkerhed, der hviler over alt, kan ikke andet end svække Tilliden til Fremtiden.

Fra Horns Herred. Husdyrenes Foder- og Sundhedstilstand maa kaldes særdeles god. — Her har slet ikke viist sig Tilfælde af Mund- og Klovsyge eller af nogen anden Slags smitsom Sygdom, og da Foderet i Vinter baade har været rigeligt og sundt, er Tilstanden i det Hele taget meget tilfredsstillende.

Der har ikke været Arbejdsløshed her i Vinter, men det bliver et Spørgsmaal, om der er tilstrækkelig Folkekraft til Sommerarbejdet. — Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at denne nogenlunde vil vise sig tilstrækkelig iaar som de andre Aar, og denne Antagelse støtter jeg paa, at der her i Egnen ikke finder nogen Udvandring Sted hverken til fremmede Verdensdele eller til Byerne; men derimod kan der næres Frygt for socialistisk Indflydelse paa Arbejderbefolkningen. — At denne før eller senere vil komme her til Egnen, der jo ikke ligger langt fra Socialisternes Arnested, Hovedstaden, anseer jeg for utvivlsomt, selv om det skulde vise sig, at den ikke er saa nær forestaaende som i Sommer. — Den fornemmeligste Grund hertil er, at Størsteparten af Landbrugerne, Gaard- og Husmænd, i lang Tid paa det politiske Omraade har leffet saaledes med Socialisterne, at Jordbunden desværre bliver mere og mere forberedt, og naar saa hertil kommer, at man slaar sig til Ro med »de vil saamænd Ingen ondt«, og undlader itide at søge at tage Forholdsregler imod dette truende Onde, og lader Fem være lige med den sejrstoelte Bevidsthed »vi alene vide« — saa vil det let ses, at Faren kan være overhængende nær, og uden et eneste Middel til at staa imod, naar den kommer.

Fra Amager. Sundhedstilstanden blandt Husdyrene har været upaaklagelig. Mund- og Klovsygen har imidlertid da

ogsaa fundet Vej herud, men har heldigvis kun viist sig i smaa Besætninger. — De enkelte Gaarde med større Besætninger have hidtil dog været skaanede, jeg vil haabe, at det maa lykkes ogsaa fremdeles. Jeg tror at turde paastaa, at der ikke har været Spor af Arbejdsløshed tilstede for Folk, der virkelig have villet arbejde. — Med Slaaning af Sten til Vevvæsenet gaar det meget smaat, og det er mig bekjendt, at det endog har knebet med at skaffe Folk til Damptærskværker, Snekastning og lignende. Om der er tilstrækkelig Folkekraft nu til Foraaret — Maj — tør jeg ikke i dette Øjeblik udtale mig bestemt om. — I denne Maaned har der været endog meget knap om Folk, men det er et Særkjende i det Hele, at der i April og Oktober altid komme faa Folk frem. — I det Hele taget have vi praktiske Landmænd, der dog nødig vilde have Skyld for at være inhumane og uden Følelse for værdig Trang, med Mistillid seet paa den om sig gribende, ja jeg siger det rent ud, sygelige Humanitet, som uddeler i Flæng og Spræng, tit uden Spor af Trang eller Værdighed, — Selvfølelsen og Æresfølelsen slappes ved sligt i en overordentlig Grad, Ladhed og Sløvhed redes og plejes; det vil maaske fra visse Sider blive stemplet som en Formastelse, at udtale slige Anskuelse og det er tit svært at skulle kæmpe imod Strømmen — men Sandheden maa og bør frem og siges skal det, at vi vist nok ere inde paa en Vej, der istedetfor at føre Velsignelse med sig, fører ud paa vildsomme Veje, hvis Endemaal ingen er istand til at forudse. Og hvorledes bedømmes endda denne overordentlige og udstrakte Godgjørenhed? Simpelt hen saaledes, at alle saakaldte Bedrestillede lægges for Had, at der prædikes Mistænksomhed og Misundelse og saavidt mulig graves en Grav og uddybes en Kløft imellem Borgere i samme Samfund, imellem Sønner af samme Moder, vort lille Danmark, vort Fædreland. — Jeg er af den Anskuelse, at Smaamandens Vel, som ikke maa tabes af Sigte i Samfundet, godt kan fastholdes og tilstræbes uden at denne Agitations- og Fremgangsmaade behøver at benyttes.

Fra Midtjylland. Den jævnlig fremhævede Fare ved

for tidlig Saaning af Squareheadhveden er atter iaar bleven bekræftet. Squareheadhvede, som her paa Gaarden udsaaedes forsøgsvis den 2den Septbr. paa et mindre Areal, og som var udviklet meget stærkt ved Vinterens Komme, er saaledes ved det langvarige Snelæg udtyndet saa stærkt, at Afgrøden derved vil blive reduceret betydeligt. Og tilsvarende Meddelelser foreligge ogsaa andet Steds fra. I denne Egn fedes i den store Almindelighed kun Udsætterkørerne; men Fedningen omfatter ikke desto mindre et saa stort Antal Individer, at Vinterens Kalamiteter m. H. t. Fedekvægsafsætningen er følt ogsaa her som et i høj Grad generende Tryk. Man slipper derfor nødig Haabet om, at de tilvante Konjunkturer for Fedekvæg snart maa blive reablerede. Skulde Horoskopet for Fremtiden derimod være stillet ved det nuværende Prisniveau, vil dette Forhold bringe alvorlig Forstyrrelse i de Principper, man hidtil med Fordel har kunnet følge m. H. t. Bestemmelsen af Udsætterkørernes Antal. Ved de Fedekvægspriser, man var vant til at regne med, og ved de senere Aars stærkere Odræt, bar nemlig Tendensen umiskjendelig i Retning af i den store Almindelighed straks at malkefede samtlige Overløbere og Kastere; — enkelte fremragende Individer dog selvfølgelig undtagen. Særlig i Besætninger med store veludviklede Køer synes man i de senere Aar mere og mere at være kommen ind paa saaledes hurtigst muligt at afslutte Kontoen for Besætningens Overløbere og Kastere. Forholdet var gennemgaaende dette, at man ved at malke disse Individer Vinteren igjennem kunde naa ved et nogenlunde kraftigt Foder at faa dem tjenlige til Afgang henimod Udbindingstid og slippe dem til en Pris, der paa det allernærmeste løste en Lødeko af tilsvarende Kaliber. Og under disse Omstændigheder turde den nævnte Fremgangsmaade ubetinget være at foretrække fremfor at overføre vort nationale Princip »at se Tiden an« ogsaa til Kastere og Overløbere. Blive de nuværende Fedekvægspriser stabile, maa vel iøvrigt Priserne paa Lødekøer følge Nedgangen. Og en alvorlig Nedskrivning af Værdierne bliver da at foretage til liden Glæde for Besætningsejernes

økonomiske Status! — Arbejdsløshed har der i Vinter ikke været Tale om paa denne Egn. Den Efterspørgsel efter Arbejdskraft, der hidtil kun har været staaende for Sommerhalvaaret, synes nu ogsaa at skulle strække sig til Vinterhalvaaret. Vort Landbrug er formentlig i Stand til endnu i kjendeligt Omfang at forlægge en Del regelmæssigt tilbagevendende Arbejde til Vinterhalvaaret og derved efter Evne raade Bod paa Sommerens permanente Mangel paa Arbejdskraft. Nævnte Palliativ mod Arbejdervanskelighederne bør selvfølgelig i videst mulig Udstrækning anvendes. Men synderligt vil der ad den Vej ikke opnaaes, saalænge en ganske misforstaaet Humanitet i Kjøbstæderne ved Vintertid gratis dækker Bordet ikke blot for dem, der ikke kunne, men ogsaa for dem, der ikke gide bestille noget.

Fra Vestlolland. Efter sidste Agerdyrkningsberetning er der arbejdet paa Overenskomst mellem Sukkerfabrikken's Bestyrelse og et Udvalg paa 5 Medlemmer af Sukkerroedyrkerne; og der er opnaaet en gjensidig Forstaaelse, saaledes at det blev erkjendt fra begge Sider, at skal en Sag ret trives, maa der være gjensidig Villighed hos begge Parter, som skal arbejde sammen. — Udgangspunktet for Overenskomsten var et Tilbud fra Fabrikken om et Tillæg af 5 Øre for Centner. Vi spurgte da, om den i sidste Beretning omskrevne Arbejdskraft af tyske og polske Pigekorps kunde komme Roedyrkerne til Gode i saa stor Udstrækning, som de eventuelle Roedyrkere ønskede det, og da vi fik et bekræftende Svar, mente vi at dersom vi skulde skaffe Fabrikken det ønskede Areal for at denne kunde give de 5 Øre i Tillæg, maatte vi have forskellige Roebaner ud fra Saftstationerne, hvor dette var nødvendigt, men som Følge af denne Bekostning vilde vi søge at sikre Fabrikken Sukkerroedyrkere paa 10 Aars Kontrakter. Dette Forslag gik Fabrikken ind paa, og efter nogen Forhandling ogsaa paa Tantiemer til Sukkerroedyrkere paa 10 Aars Kontrakter, — for paa den Maade at opnaa et Sukkerroeareal til mindst 3300 Td. Ld. i de kommende 10 Aar. Dette Areal blev tegnet og mere til, saa tilligemed de et-

aarige Kontrakter, der alt vare tegnede iforvejen, skal der i Sommer dyrkes ca. 4400 Td. Ld. til Nakskov Fabrik. — Sukkerroepriisen bliver fra 75 Øre til 85 Øre pr. Centner efter Sukkerprisen fra 12 sh. 6 d. til 15 sh. pr. Ctr. fra 1. September til 1. Januar. Transporten paa de af Sukkerfabrikken anlagte Baner skal denne besørge for 5 Øre pr. Centner lige-gyldig i hvilken Afstand. Affaldet skal gaa gratis tilbage med de tomme Vogne. De Roedyrkere, der ønske Fabrikken Pigekorps til at rense, udtynde og optage deres Sukkerroer eller et større eller mindre Stykke af Marken, skal derfor betale fra 15 til 20 Øre pr. Centn., som bestemmes ved første Rensning. Pigerne ere alt komne, ligesom de fleste Sukkerroemarker ogsaa ere tilsaade, men der er delte Meninger om det Heldige med denne fremmede Pige-hjælp, — og beklageligt er det, at Arbejdet ikke kan udføres ved den hjemlige Arbejds-kraft, ikke saa meget fordi den er for lille, — thi det vises i Høst, at den ej er for lille, — men fordi vore egne Arbejdere og Arbejdersker ere blevne for fine eller for magelige til at tjene en Extraskilling paa den Maade. — Der er ogsaa delte Meninger om det Heldige eller Uheldige ved de nye Kontrakter, og det er bebrejdet det nuværende Udvalg, at de ikke fik Sukkerprocenten med ind i Kontrakten, men det skyldes nær-mest det Udvalg, der forhandlede om Kontrakterne for to Aar siden, da disse lod Sukkerprocenten falde og lod sig nøje med lavere Priser end der nu bødes; — thi hvad man en-gang har givet Afkald paa er ikke saa nemt at opnaa igen. — Man kan haabe, at Sukkerroedyrkningen efter de nu afsluttede Kontrakter vil blive en solid Støtte for det Vestlollandske Agerbrug, især i de usikre Prisforhold paa de andre Land-brugsprodukter. Om end de forskjellige Besværligheder ved Sukkerroedyrkningen, saasom en rettidig Udtynding og rettidig Optagning samt Transportvanskelighederne paa Marken og til Fabrikken ere ret i øjnefaldende, saa ere ved de nye Kontrakter disse Besværligheder dog væsentlig lettede, saasom Udtynding og Optagning ved Fabrikken Hjælp, eller helt ophørte saasom gjennem Transporten til Fabrikken, for hvem der har Banerne ved deres Marker; — saa det er kun Transporten paa Marken,

der ved et vaadt Efteraar kan skabe større Vanskeligheder — naar ikke ligefrem Uheld støde til, saa som ved Fabrikkens Brand, ved Roesygdom eller andet lignende. Fordelene ere derimod flere, 1) en samlet kontant Udbetaling ved begge Terminstiderne, 2) Udlevering af Sukkerroefrø og Kunstgødning i Foraaret til billigst mulig Pris, rentefrit til December Maaned; 3) Roekulturens gavnlige Indvirkning paa Rotationen; 4) Affaldets Behagelighed i Foderblandingen, tilmed at det omtrent er frostfrit og bliver ved at være holdbart helt ud paa Sommeren, ja tiltager snarere i Godhed. Roerbladenees gødende Indvirkning paa Jorden tør næppe tillægges saa stor Værdi som ofte menes, at de skulde have.

Her fedes ikke meget; — men det har været et føleligt Tab eller bliver Tab for dem, der have Kreaturer at sælge ligesom for hele det øvrige Land; — ialt har her vist kun været to Besætninger i Stiftet, der have været angrebet af Mund- og Kløvsyge; — denne foraarsagede et Møde afholdt af Landmænd i Naskov, hvorefter der oprettedes en Assuranceafdeling specielt for denne Sygdom i en Kreaturassuranceforening. Det Kødtske Toldspørgsmaal, ved hvilket han vilde forlede Landmændene til at forlange Frihandelen gennemført overalt, gaar nu rent ud af Kurs, og mange Landmænd begynde nu tværtimod at forlange Beskyttelse for deres indenlandske Marked; — saaledes Told paa Kreaturer fra Sverrig, Told paa Majs og Amerikansk Kjød, Fedt, Maskiner og lignende; og i Tilfælde der er en lille Told paa disse Varer, at den da maa blive betydelig forstørret; — og som det gaar for Landmændene her, begynder der vist at blive et Omslag i samme Retning hele Landet over hos flere Landmandsrepræsentationer, der var med til at hylde den Kødtske Toldpolitik i Efteraaret.

Fra Østlolland. Husdyrenes Fodertilstand er god, man har jo haft rigelig Fourage, men er jo nu mange Steder ved at gaa paa Grund med Kløverfodret. Sundhedstilstanden har været god, der har kun været 2 Tilfælde af Mund- og Kløvsygen her i Stiftet. Der er ved det stadige tørre Vejr bleven udført meget Arbeide rundt omkring man har enkelte Steder

begyndt at pløje 2 Gange om Foraaret til Byg, hvilket jo giver et meget stort Arbejde, men som ventelig paa svære muldfattige Jorder vil give et godt Resultat, hvorom der nærmere skal blive gjort Rede i senere Beretninger. Her klages meget over Bristen paa Folkekraft, og det synes Aar efter andet, at disse Klager tiltage; selv Skovarbejdere, hvem der ellers ikke de andre Aar har været Mangel paa, har det været vanskeligt nok at faa nok af iaar.

Fra Falster. Under disse for alle sædvanlige Landbrugsprodukter jammerlige Konjunkturer faa Sukkerroerne ligesom lidt mere Vind i Sejløne. Dels har Fabrikken her paa Falster i det sidste Par Aar kunnet fordele en meget anstændig Pris, dernæst høstes her i Gjennemsnit mindst en 50 Ctr. Roer mere end paa Lolland, og endelig lader det til — hvad ikke har mindst at sige — at man her kan faa Roerne passede, uden at gribe til den overhaands store, men kjedelige Indforskivning af udenlandsk Arbejdskraft. Der har været ikke uvæsentlig Tilgang i Roearaet for det kommende Aar. Men naar Kornet koster mellem 5 og 6 Øre, lønner det sig godt at dyrke Roer paa god Jord for 80 à 85 Øre.

Fra Egnen Ringe-Faaborg. Arbejdsløshed har der paa ingen Maade været i Vinter, men Landmændene have ogsaa haft tilstrækkelig Arbejdskraft. Hvorvidt dette ogsaa vil blive Tilfældet i Sommer, er vanskeligt at sige. Det er den tjenende Arbejdskraft, der stadig bliver mere Mangel paa, medens de gifte Arbejdere, Daglejerne, omtrent ere tilstede i samme Antal som hidtil almindeligt; men deres Hustruer trække sig mere og mere tilbage fra at gaa paa Dagleje, malke eller udføre Akkordarbejde. Det er ogsaa Karle og Piger, som sætte Arbejdslønnen op, og Knapheden paa dem hænger stadig som et truende Damoklessværd over saavel større som mindre arbejdsgivende Landmænds Hoveder. Det er betegnende i saa Henseende, af selv Gaardmænd nu begynde at tænke paa at anskaffe Høstmaskiner, hvoraf der vil komme mange til denne Egn i Sommer. Ikke fordi man finder, at

Arbejdet gjøres billigere med dem; men fordi man frygter for, ellers ikke at faa Avlen bjerget. — Desværre synes det næsten ogsaa, som om den demoraliserende Damptærskning om Efteraaret, skal til at holde sit Indtog her paa Egnen, endogsaa i de mindre Jordbrug, idet der er Tegn til Dannelsen af Foreninger til Anskaffelse af Damptærskværker. — Ogsaa dette er imidlertid udelukkende begrundet i manglende Arbejdskraft eller Frygt derfor; thi det ligger i Sagens Natur, at Gaardmændene ikke sætte sig i en Udgift af flere Tusinde Kroner for at faa et Arbejde som Tærskningen gjort, naar de ikke mente at være nødsagede dertil. Følgerne ville imidlertid blive sørgelige; thi Damptærskværker paa mindre Gaarde maa og ville føre til, at de Extraudgifter, som derved foranlediges, maa spares paa anden Maade, nemlig ved formindsket Folkehold om Vinteren, hvormed Forholdene yderligere ville forværres. Grunden dertil, nemlig manglende god Arbejdskraft, bør imidlertid fastholdes. — Foreningslivet i Landbruget blomstrer frodigt til, i det Hele, Gavn for dette. Vi have nu Andelsmejerier, Kvægavlsforeninger, Hesteavlforeninger, Hingsteaktieselskaber, Andelssvineslagterier, Assuranceforeninger for Hagelskade, Mund- og Klovesyge og for Foreningstyre, Centralforeninger for Andelsmejerier og Kvægavlsforeninger m. m. — Vi burde maaske endnu have Andelsslagteforeninger for Hornkvæg og vedbliver Indførselsforbudene for vort Kvæg, faa vi det maaske ogsaa. En stor Del af disse Foreninger bæres tildels af en enkelt Mand, Forpagter Syberg paa Gjølskov, som er Formand for mange af dem. — Den gode Avl i 1892 berettigede til at vente, at indeværende Aar vilde blive et godt Aar for Landmændene. Dette synes nu ingenlunde at skulle blive Tilfældet. Medens Udgifterne stadig ere stigende, beskjæres Indtægterne ved lave Priser paa alle Landmandsprodukter, undtagen Svinene. — Det synes næsten som om forskellige Kræfter, baade i Indland og Udland have sammensvoret sig mod den danske arbejdsgivende Landmand, for at ruinere ham.

Fra Middelfartegnen. Naar undtages den kjedsommelige Snekastning, der uden at der udrettedes noget synder-

ligt, spolerede os 27 Dage med hele Mandskabet, have Forholdene for Vinterarbejderne været gunstige, særlig for Gjødningskjørsel, Tærskning og Skovning. Hvad derimod ikke naaede at blive pløjet i Efteraaret, har maattet ligge urørt indtil Foraaret kom. Forholdene for Foraarsarbejderne have hidtil været saa gunstige, som meget sjælden er Tilfældet. Den efteraarspløjede Jord er ganske overordentlig let at behandle, og holder Vejret sig endnu i nogen Tid, vil hele Sædetiden kun have været en behagelig Adspredelse baade for Heste og Folk. Jorden er behandlet til at modtage Sæden og først i disse Dage begynder Saaningen og det endda ikke hos Alle her paa Egnen. Alt for tidlig Udsæd passer ikke saa godt paa vor sentdrivende Jord, især hvor Ukrud endnu spiller en for dominerende Rolle. Arbejdsløshed kjendes ikke paa denne Egn. Hvorvidt her bliver tilstrækkelig Folkekraft til Sommerarbejdet, er endnu et aabent Spørgsmaal; forhaabentlig vil den blive tilstrækkelig, naar vi, istedetfor at udvide, indskrænke Roearalet. Det har nemlig Aar efter Aar viist sig her, at selv om vi lige til Høsten staa uden Mandskab, komme til den Tid adskillige og søge Høstarbejde, og da heldigvis ikke alle høre til Vagabondklassen, beholde vi i Reglen nogle af dem Efteraaret over, og undertiden blive de her som faste Folk. Ofte arbejde vi saaledes med en temmelig løs Kraft, men noget af denne bider sig dog fast og bliver undertiden en ret stabil Kraft. Alle mine faste Folk ere komne paa denne Maade, og jeg er vel tilfreds med dem, om de end ere lidt kostbare.

Fra det østlige Fyn. Med Undtagelse af et enkelt Tilfælde af Mund- og Klovesyge have Besætningerne ikke været hjemsogte af Sygdom i Vinter; Huldet er ogsaa ret tilfredsstillende; derimod klages jævnlig over for ringe Mælkeudbytte, maaske hidrørende fra, at man lod Kvæget gaa vel længe ude i Efteraaret; hvilket næppe betaler sig for Kreaturer, som kælve i August, Septbr.—Oktbr. og 1. Halvdel af Novbr. Der er fedet i sædvanlig Udstrækning, og i de fleste Tilfælde er der fedet til større Modenhed iaar end i tidligere Aar, dels

fordi Federne efterhaanden blive mere øvede, dels fordi Priserne have opfordret til at afvente bedre Konjunkturer, hvad der desværre har viist sig at være en meget fejl Spekulation; der staar dog som Helhed meget faa Fedekreaturer usolgte nu. Arbejdsløshed? Ja, vi véd, at der er noget der kaldes saadan! men i de sidste 10 Aar har det modsatte været Tilfældet her paa Egnen, vi mangle absolut Arbejdskraft, og der er ikke saa mange, hverken kvindelige eller mandlige Arbejdere til forestaaende Sommerarbejde, som der er Brug for.

Fra Fredericiaegnen. Arbejdskraften har ikke været rigelig, men har dog nogenlunde strakt til, takket være den Hjælp Maskinerne mere og mere yde; der er naturligvis meget rigtigt i, hvad Konsulent Dencker siger i Tidsskrift, angaaende Damptærskværkerne, men naar man staar ude i det praktiske Liv, bliver man nok nødt til, at bøje sig for Nødvendigheden; det synes, som om der mod Sommeren vil blive større Knaphed paa Folk navnlig Tjenestefolk end sædvanlig. — Landmændene her følge med stor Opmærksomhed de Foranstaltninger, der træffes for at forsende slagtet Kvæg til England, og ere taknemmelige for Landhusholdningsselskabets Virksomhed i saa Henseende og ønsker nu blot, at Sagen maa føres videre med noget større Kraft og Energi end det sædvanlig er vort Folks Særkjende at arbejde med; Materialet (Kjødet) er her, og naar dets store Kundekreds kan bruge det, saa hellere idag end imorgen, for Tiderne ere onde for mange danske Landmænd.

Fra Hobroegnen. Der er fedet som sædvanlig her paa Egnen, men Resultatet har ikke altid svaret til Forventningerne. Det første Hold Fedekvæg afgik til nogenlunde Pris, men da Markederne vare forbudne herhjemme, havde Folk megen Ulejlighed ved Indkjøbet af magert Kvæg. Grundet paa disse Vanskeligheder tilbageholdt en Del Federe det Kvæg, der var bestemt til tidlig Afgang, og da endelig de hjemlige Markeder bleve lukkede op, kom de vanskelige Afsætningsforhold. Hvorvel Fedepriiserne ikke have været høje, har der ind-

til den sidste $1\frac{1}{2}$ Maaned været et passende Forhold mellem det magre og det fede Kvæg, men nu er Prisen paa Fedekvæg og magert Kvæg omtrent den samme pr. Pd., saadan ca. 16 à 17 Øre, i den sidste Tid lidt Stigning for det fede. Det magre Kvæg er steget 1 à 2 Øre pr. Pd. i den sidste Tid, nu Græstiden nærmer sig. Federne ere imidlertid klare paa, at skal magert Kvæg ikke opnaa højere Priser end der har været Tilfældet i Vinter, vil Lysten til Tillæg hurtig tabe sig, og Kvægproduktionen derved aftage betydelig. — Arbejdsløshed behøves der her for Egnen ikke at spørges om, derimod lider den mere af Arbejdermangel, selv i Vinter-tiden. Sommerlønnen for en Ungkarl er i rask Stigning. 1891 var den steget til 150 Kroner, 1892 var den almindelige Sommerløn 175 Kroner, og iaar lyde Akkorderne paa 200 Kroner for Sommeren. Produktpriserne falde, Arbejdsomkostningerne stige, og desværre er der ingen Udsigt til, at en Forandring er nær forestaaende, saa denne Egns Landmænd se ikke Fremtiden imøde med nogen stor Forventning. Forholdene i Landbruget er ved at forrykkes, og der bliver overalt, hvor der ikke haves Biindtægt enten ved andet Erhverv eller Kapitalrente kjæmpet en haard Kamp for at holde alt gaaende i nogenlunde Orden, saa Jordernes Drift og Besætningens Ydeevne ikke skal gaa tilbage.

Fra Egnen Hadsund-Aalborg. Sundhedstilstanden mellem Husdyrene er her meget god; — denne Egn har jo hidtil været forskaanet for Klovsygen; — Læmningen er heldigt overstaaet; — der tales alm. om megen Frugtbarhed baade hos Søer og Faar. — Kalvedødeligheden er derimod stor mange Steder, altid Diarrhoe 1, 2—3 Dage, og saa er der Intet at stille op. Den har her paa Egnen grasseret meget stærkt paa et Par Gaarde, som tidligere have været forskaanede — her ere vi derimod sluppen bedre end de 2 foregaaende Aar. — Alt Arbejde udendørs laa stille i de 2 Maaneder, Januar og Februar — det var umuligt at færdes for Sne og Is. Men der var fuldt op af Arbejde, thi de Dage, der kunde undværes fra Tærskningen, gik med Snekastningen — hvilket

paa den Maade, som Loven fortolkes, er bleven en meget kostbar og trykkende Byrde særlig for de større Ejendomme. En Ejendom med 37 Tdr. Hartkorn har i denne Vinter præsteret ca. 150 hele Snekastningsdage. Arbejdsløshed har aldeles ikke fundet Sted, tværtimod har det knebet for Mange at faa den fornødne Arbejdskraft, — og mange Arbejder opsættes ligefrem, fordi der ikke kan skaffes Folk til at faa dem udførte til en nogenlunde rimelig Pris. — Det er derfor ikke med Sympathi, at Landbruget og dets Dyrkere se hen til den Virksomhed, som udfoldes i Byerne ved saadan uden al Kritik at bespise Folk. — Mangfoldige af disse Mennesker kunde ernære sig redelig og rigelig paa Landet, men det er jo en behageligere Tilværelse, at lade sig bespise i Byerne end at passe Kreaturer ude paa Landet. Lønnen er i stadig Stigen, men det er ikke det værste — den Aand, der hersker, er meget beklagelig — Usædeligheden tager Overhaand og beklageligt er det at se Kirkerne staa tomme Søndag efter Søndag. — Hvor megen Skyld, der her skal tillægges Præsterne er ikke godt at sige, — men at der i mange Tilfælde kunde virkes noget mere fra de Sider er sikkert. Tidsaanden er fordærvelig — Landmandens Stilling meget betænkelig — og vore Ledere meget kortsynede. — Efteraarsresolutionerne have skadet Landbrugerens Omdømme mellem de andre Samfundslag. — Ser man ædruelig paa Sagen, da er Landbrugeren selv Skyld i meget — altfor meget af den Elendighed, der gaar over Landet — Gid dog snart mere Ædruelighed — og mindre Skryderi vilde gjøre sig gjældende mellem dem, der ere eller formener sig kaldede til at være Ledere i det danske Landbrug.

Fra Vendsyssel. Kreaturerens Sundhedstilstand har været god i den forløbne Vinter; dog har »Kastning« i større eller mindre Grad været hyppigere end almindeligt er Tilfældet. Foderstanden er normal. Fedning har ikke været nogen Modesag i Vinter, uagtet lave Kornpriser og endnu lavere Kreaturpriser opfordrede dertil. Man fandt Risikoen for stor, og Forholdenes Udvikling have desværre fuldt begrundet det. Her lides dog større eller mindre Tab paa denne Branche i næsten

alle Avlsbrug, saaledes at Vinterfodret paa de fedede Kreaturer gaar tabt. Man spejder længselsfuldt efter Muligheder for Afsætningen, og her, fra vor nordlige Landsdel, har man udelukkende Øjet rettet paa Newcastle og forstaa ikke, at alle officielle Bestræbelser tilsyneladende i Hovedsagen koncentrerer sig paa London som Indførselspladsen for Kjød. Newcastle modtog dog tidligere indtil over 50,000 Stkr. Kvæg eller den større Halvdel af vor Export; hvorfor skulde Forholdene have forandret sig saa meget i de faa Aar, at denne Plads nu vises saa liden Opmærksomhed? Dette synes saa meget mere forunderligt, som Fragtomkostningerne og Færdselsforholdene med dødt Kjød absolut maa stille sig gunstigere for Newcastle end for London. — Folkeholdet har været meget knapt i den forløbne barske Vinter; »Husmændene« vare ualmindelig utilbøjelige til at gaa ud, man foretrak lidt Pusleri derhjemme med Bedriften. . Arbejdsløshed kjendes ikke i vor Egn. — Nu, da Vaaren stunder for, forberedes Amerika-Rejserne, og Udvandringen foregaar som sædvanligt paa denne Aarstid og muliggjøres ved »Fribilletter«, som Slægt og Venner derovre sende hertil. — Men Pladserne herhjemme udfyldes vanskeligt, og kun ved Omordninger i Bedriften synes Udveje mulige for at erholde Ligevægt tilvejebragt mellem Arbejde og Arbejdskraft.

Fra Thy. Kreaturerne Sundhedstilstand er god. Tuberkulosen er ikke særlig slem, og er ialfald ikke i Tiltagende, men man er ogsaa opmærksom ligeoverfor denne frygtelige Fjende. Fodertilstanden er ogsaa med den forrige Aars gennemgaaende gode Afgrøde tilfredsstillende. Da Besætningerne ere store og Koholdet forholdsvis mindre end almindelig, er det jo naturligt, at der henset paa de smaa Kornpriser er fedet meget Kvæg, men dette har ogsaa givet lidt for Kornet, da de tyske »Forbud«, den høje Fragt og hele Afsætningens Vanskelighed forvolder, at endogsaa over 1000 Pd's. Unghøveder i Reglen kun giver 16 à 18 Øre hjem til Ejerne for Pundet; der er endogsaa flere, der have havt slettere Resultater af Fedningen end de her nævnte; og med de store Udgifter, Landbruget har til Renter, Kommuneafgifter og Folkelønninger,

ser det jo helt fortvivlet ud, saameget mere, som man ikke kan øjne Lyspunkter paa Landbrugets formørkede Himmel. En Mængde Fedekvæg er endnu holdt tilbage i Haab om lidt bedre Priser i Maj Maaned. Svinepriserne holde sig fremdeles, men paa Grund af de slette Svinepriser forrige Aar have Svinebesætningerne gennemgaaende været mindre end ønskelig. Hestehandelen har ikke været saa god, som den plejer at være og mange Heste staa som Følge deraf usolgte, da Landmændene jo ikke gjerne give Kjøb; der er i Vinter bortsolgt 3 unge Hingste fra Egnen til Priser fra 7000 til 8500 Kr. Stykket.

Egnen ved Ringkjøbing Fjord. Som sædvanlig kan fornøden Arbejdskraft faas, naar man vil betale og sikre Arbejde i Aarevis; Lejlighedsdaglejere ere derimod næsten ikke til at faa. Dagens staaende Thema er jo i denne Tid »Slagting«, og megen Tvivl fremkommer med Hensyn til, om der vil kunne skabes en Afsætningskilde for vort Kvæg. De fleste anse det for heldigt, om der kunde blive nogle privat anlagte Slagterier, saaledes at en fornuftig Konkurrence kunde skaffe Producenterne passende Priser, og ved hvilken Fremgangsmaade Afsendernes Antal reduceres til en 4 à 5 Personer eller Firmaer her i Landet. Det formenes, at disse lettere ville kunne disponere heldigt over Kjødet og lede Forretningen paa en saadan Maade, at slagtet Kvæg erhvervede sig en ligesaa fast Kundekreds, som dansk Smør og danske slagtede Svin alt i mange Aar har erhvervet sig. Det er ikke mange Aar siden, at vore Svin alle skulde til Hamburg; kan være vi ligesaa godt lære at exportere Kjød direkte til England. — Endelig tales der jo en hel Del om Toldreformerne, som jo skulle skaffe Landbruget blidere Kaar. Mærkelig nok har ingen af de agrariske Møder været afholdt her i Egnen; kan være, at Vedkommende have paa Følelsen, at Vestjyden er for praktisk anlagt til at fæste Lid til, som jeg nys saa fremsætte af en af vore Agrarer, at vi Landmænd ikke burde give mere end højst 2 pCt. for Prioritetsgjælden, og kan være, at En og Anden kunde formene, at hvis en saadan Nedsæt-

telse virkelig opnaaedes, vilde Landejendommenes Priser stige i samme Forhold og Udgifter til den aarlige Rente altsaa blive det samme. For os, der sidde inde med Ejendommene, vilde det jo være som at faa en Gevinst i Lotteriet, men hvem der kom efter os, ville sidde ligedan i det; den enkelte Landbruger vilde kunne sælge dyrere og trække sig til Byerne, men Landbruget i sin Helhed vilde om faa Aar akkurat arbejde som nu. Der har ikke været Arbejdsløshed. En Daglejer har i afvigte Vinter erholdt indtil $\frac{1}{3}$ mere i Dagløn end de foregaaende Vintre. Folkekraften (løs og fast) er knap, og Lønnen stigende, men tegner dog til at kunne blive nogenlunde tilstrækkelig. Der byggedes i denne Vinter usædvanlig mange Husmøller og Vindmotorer, der benyttes til Tærskning, Hakelseskæring og Grutning af Korn til Kreaturer, ja endog Melmaling til Brød. De ere vist meget fordelagtige i mindre Bedrifter. Der er Ejendomme paa indtil 30 Tdr. Land, hvor en arbejdsom Mand hjælper sig med en Dreng paa 15—16 Aar og tærsker hele Avlen foruden at passe Kreaturer.

De os meddelte Foldangivelser (Tdr. pr. Td. Land og hollandsk Vægt) ere følgende:

Egnen Nord for Grib Skov (Helsingør—Hillerød): Rug 13 Tdr. til 123 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 115 Pd., 6-rd. Byg 16 Tdr. til 110 Pd., Havre 18 Tdr. til 88 Pd., Kartoffler 80 Tdr., Runkelroer 325 Tdr., Rutabaga 300 Tdr., Turnips 300 Tdr., og Gulerødder 250 Tdr.

Horns Herred: Hvede 12 Tdr. til 127 Pd., Rug 12 à 14 Tdr. til 125 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 118—122 Pd., 6-rd. Byg 14 Tdr. til 114—118 Pd., Havre 12 Tdr. til 91—92 Pd., Kartoffler 80 Tdr., Runkelroer 200 Tdr., og Turnips 200 Tdr.

Amager: Hvede 18 à 20 Tdr. til 128—130 Pd., Rug 14 à 15 Tdr. til 120—126 Pd., 2-rd. Byg 18 à 20 Tdr. til 115 à 120 Pd., 6-rd. Byg 18 à 20 Tdr. til 110—115 Pd., Kartoffler 80 à 130 Tdr., Runkelroer 300 à 400 Tdr., og Gulerødder 300 à 400 Tdr.

Kjøge-Taastrup Egnen: Hvede 18 à 21 Tdr. til 128 Pd., Rug 15 Tdr. til 120 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 15 Tdr. til 112 Pd., Havre 18 Tdr.,

Kartofler 80 Tdr., Runkelroer 300 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Egnen Vest for Roskilde: Hvede 17 Tdr. til 132 Pd., Rug 14 Tdr. til 124 Pd., 2-rd. Byg 13 Tdr. til 116 Pd., 6-rd. Byg 14 Tdr. til 111 Pd., Havre 14 Tdr. til 87 Pd., Blandingssæd 14 Tdr., Kartofler 80 Tdr., Runkelroer 200 Tdr., Rutabaga 230 Tdr., Turnips 300 Tdr., Kløverhø 3 Læs og Enghø 3 Læs.

Egnen ved Jyderup: Hvede 16 Tdr. til 130 Pd., Rug 16 Tdr. til 124 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 14 Tdr. til 106 Pd., Havre 20 Tdr. til 86 Pd., Ærter 10 Tdr., Kartofler 60 Tdr. og Runkelroer 250 Tdr.

Egnen ved Kallundborg-Slagelse: Hvede 15 Tdr. til 126 Pd., Rug 15 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 111 Pd., 6-rd Byg 16 Tdr. til 108 Pd., Havre 18 Tdr. til 84 Pd., Ærter 8 Tdr., Kartofler 70 Tdr., Runkelroer 250 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Egnen Næstved-Fuglebjærg: Hvede 16 à 18 Tdr. til 127—133 Pd., Rug 12 à 14 Tdr. til 122—125 Pd., 2-rd. Byg 12 à 14 Tdr. til 111—114 Pd., Havre 18 à 20 Tdr. til 70—72 Pd., Ærter 10 à 12 Tdr. til 120—128 Pd., Kartofler 160 à 180 Tdr., Runkelroer 250 à 350 Tdr., og Turnips 225 à 250 Tdr.

Stevns herred: Hvede 15 à 16 Tdr. til 128—130 Pd., Rug 15 à 16 Tdr. til 122—124 Pd., 2-rd. Byg 14 à 16 Tdr. til 110—112 Pd., 6-rd. Byg 16 à 18 Tdr. til 108—110 Pd., Havre 16 à 18 Tdr. til 82—84 Pd., Ærter 9 à 10 Tdr., Runkelroer 250—350 Tdr., og Turnips 300—350 Tdr.

Kjøge-Faxe-Egnen: Hvede 16 à 20 Tdr. til 130 Pd., Rug 15 à 18 Tdr. til 124—128 Pd., 2-rd. Byg 14 à 18 Tdr. til 112—118 Pd., 6-rd. Byg 14 à 18 Tdr., Havre 15 à 21 Tdr. til 90 Pd., Kartofler 80 à 100 Tdr., Runkelroer 350 Tdr., Rutabaga 400 Tdr., og Turnips 400 Tdr.

Vordingborgegnen: Hvede 18 Tdr. til 132 Pd., Rug 14 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 15 Tdr. til 114 Pd., 6-rd. Byg 13 Tdr. til 102 Pd., Havre 15 Tdr. til 85 Pd., Blandsæd 15 Tdr., Ærter 7 Tdr., Kartofler 60—70 Tdr., Runkelroer 250 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Møen: Hvede 17 à 23 Tdr. til 128—140 Pd., Rug 12 à 15 Tdr. til 121—126 Pd., 2-rd. Byg 14 à 18 Tdr. til 110—121 Pd., Havre 15 à 24 Tdr. til 78—86 Pd., Ærter 9 à 12 Tdr. til 132—134 Pd., Kartofler 100—150

Tdr., Runkelroer 270—400 Tdr., og Sukkerroer 180 à 440 Centn. i Gjennemsnit 311 Centn.

Falster: Hvede 19 à 21 Tdr. til 130—131 Pd., 2-rd. Byg 18 à 20 Tdr. til 112—114 Pd., Havre 20 à 22 Tdr. til 80 Pd., Bønner 8 à 10 Tdr., Ærter 10 à 12 Tdr., Kartoffler 60 Tdr., Runkelroer 300 à 420 Tdr., Rutabaga 300 Tdr., og Sukkerroer 320 à 360 Ctnr.

Østlolland: Hvede 16 à 18 Tdr. til 131—135 Pd., Rug 15 à 16 Tdr. til 123—125 Pd., 2-rd. Byg 15 à 17 Tdr. til 112—114 Pd., Havre 14 Tdr., Ærter 8 à 10 Tdr., Runkelroer 300 Tdr., og Rutabaga 250 Tdr.

Midtlolland: Hvede 17 Tdr. til 130 Pd., Rug 15 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 112 Pd., Havre 18 Tdr. til 84 Pd., Kartoffler 100 Tdr., Runkelroer 350 Tdr., og Rutabaga 350 Tdr.

Vestlolland: Hvede 18 à 22 Tdr. til 132—136 Pd., Rug 14 à 18 Tdr. til 123—125 Pd., 2-rd. Byg 15 à 18 Tdr. til 112—114 Pd., 6-rd. Byg 13 à 16 Tdr. til 106—108 Pd., Havre 16 à 20 Tdr., Ærter 8 à 12 Tdr., Kartoffler 70 à 90 Tdr., Runkelroer 300 à 400 Tdr., og Sukkerroer 340 à 370 Ctnr.

Langelands-Sønderherred: Hvede 15 à 20 Tdr. til 120—132 Pd., Rug 12 à 16 Tdr. til 124—126 Pd., 2-rd. Byg 12 à 16 Tdr. til 110—114 Pd., Havre 16 à 21 Tdr. til 76—79 Pd., Kartoffler 95 à 110 Tdr., og Runkelroer 300 Tdr.

Langelands-Nørreherred: Hvede 18 Tdr. til 128—132 Pd., Rug 15 Tdr. til 123 Pd., 2-rd. Byg 15 à 16 Tdr. til 112—118 Pd., 6-rd. Byg 16 Tdr. til 108—115 Pd., Havre 20 Tdr. til 82 Pd., Kartoffler 60 Tdr., og Runkelroer 300 Tdr.

Det østlige Fyen: Hvede 16 Tdr. til 125 Pd., Rug 15 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 12 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 16 Tdr. til 109 Pd., Havre 16 Tdr. til 84 Pd., Bønner 11 Tdr. til 132 Pd., Ærter 8 Tdr., Runkelroer 280 Tdr., Rutabaga 225 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Det nordøstlige Fyn: Hvede 18 Tdr. til 126—127 Pd., Rug 14 Tdr. til 120 Pd., 2-rd. Byg 11 à 12 Tdr. til 109 Pd., Havre 15 Td. til 78 Pd., Ærter 10 à 11 Tdr. og Runkelroer 250 Tdr.

Ringe-Faaborg Egnen: Hvede 16 Tdr. til 122—132 Pd., Rug 13 Tdr. til 118—124 Pd., 2-rd. Byg 13 Tdr. til 107—117 Pd., Blandsæd 18 Tdr., Havre 18 Tdr., Ærter 12 Tdr., Kartoffler 80 Tdr., Runkelroer 300 Tdr., Turnips 320 Tdr., Agerhø 4000 Pd., og Enghø 3500 Pd.

Middelfartegnen: Hvede 20 Tdr. til 127 Pd., Rug 16 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 15 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 15 Tdr. til 110 Pd., Havre 20 Tdr. til 80 Pd., Kartofler 60 Tdr., og Runkelroer 300 Tdr.

Samsø: Hvede 20 Tdr. til 131 Pd., Rug 13 Tdr. til 121 Pd., 2-rd. Byg 15 Tdr. til 118 Pd., Havre 18 Tdr. til 84 Pd., Blandsæd 21 Tdr., Kartofler 80 Tdr., Runkelroer 300 Tdr., Rutabaga 200 Tdr., og Turnips 330 Tdr.

Fredericia-Vejle: Hvede 18 Tdr. til 130 Pd., Rug 16 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 15 Tdr. til 110 Pd., Havre 19 Tdr. til 82 Pd., og Kartofler 90 Tdr.

Bjerre-Herred: Hvede 22 Tdr. til 128 Pd., Rug 18 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 113 Pd., Havre 20 Tdr. til 85 Pd., Kartofler 60 Tdr., Runkelroer 250 Tdr., Rutabaga 250 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Eggen Vest for Aarhus: Rug 12 à 14 Tdr. til 124—126 Pd., 2-rd. Byg 12 à 14 Tdr. til 115—117 Pd., Havre 16 à 18 Tdr. til 82—84 Pd., Ærter 12 à 14 Tdr., Kartofler 80 Tdr., Rutabaga 220 Tdr. og Turnips 250 Tdr.

Grenaa-Vesteregn: Hvede (i Kolindsund) 18 Tdr. til 126—127 Pd., Rug 12 Tdr. til 123—124 Pd., 2-rd. Byg 12 Tdr. til 113—115 Pd., 6-rd. Byg (i Kolindsund) 20 Tdr. til 112—113 Pd., Havre 14 Tdr. til 83—85 Pd., Kartofler 60—70 Tdr., Runkelroer 200 Tdr., Rutabaga 200 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Rougsø-Herred: Hvede 16 à 20 Tdr. til 128—132 Pd., Rug 14 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 16 Tdr. til 114 Pd., Havre 18 à 20 Tdr. til 80—84 Pd., Kartofler 80 Tdr., Rutabaga 275 Tdr., og Turnips 250 Tdr.

Hobroegnen: Rug 8 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 11 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 12 Tdr. til 108 Pd., Havre hvid 15 Tdr. til 84 Pd., graa 12 Tdr. til 66 Pd., Kartofler 80 Tdr., Rutabaga 270 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Eggen Hadsund-Aalborg: Rug 10 Tdr. til 122—124 Pd., 2-rd. Byg 12 Tdr. til 114—116 Pd., Havre 11 Tdr. til 85—86 Pd., Kartofler 70 à 80 Tdr., og Turnips 188 à 200 Tdr.

Vendsyssel: Rug 8 à 10 Tdr. til 120 Pd., 2-rd. Byg 10 à 12 Tdr. til 108 Pd., 6-rd. Byg 12 Tdr., Havre 12 à 14 Tdr., Kartofler 60 à 80 Tdr., og Turnips 200 à 250 Tdr.

Thy: Rug 12 Tdr. til 120 Pd., 2-rd. Byg 12 Tdr. til 114 Pd., 6-rd. Byg 14 Tdr. til 108 Pd., Havre 16 Tdr. til 84 Pd., Ærter 8 Tdr. til 132 Pd., Kartoffler 50 à 70 Tdr. og Turnips 200 à 300 Tdr.

Morsø: Rug 12 à 14 Tdr. til 122 Pd., 2-rd. Byg 13 à 15 Tdr. til 114 Pd., 6-rd. Byg 15 à 18 Tdr. til 106 Pd., Havre 16 à 20 Tdr. til 86 Pd., Ærter 10 à 12 Tdr. til 130 Pd., Kartoffler 60 à 90 Tdr., Runkelroer 150 à 200 Tdr., Rutabaga 200 à 250 Tdr., og Turnips 275 à 325 Tdr.

Salling: Rug 12 Tdr. til 120 Pd., 2-rd. Byg 15 Tdr. til 112 Pd., 6-rd. Byg 14 Tdr. til 102 Pd., Havre 16 Tdr. til 82 Pd., Runkelroer 150 Tdr., Rutabaga 200 Tdr., og Turnips 300 Tdr.

Lysgaard Herred: Hvede 13 Tdr. til 125—127 Pd., Rug 14 Tdr. til 120—122 Pd., 2-rd. Byg 14 Tdr. til 112—115 Pd., 6-rd. Byg 12 Tdr. til 108—109 Pd., Havre 12 Tdr. til 75—84 Pd., Kartoffler 78 à 90 Tdr. og Turnips 220 Tdr.

Hammerum Herred: Rug 8 à 10 Tdr. til 118—120 Pd., 2-rd. Byg 7 à 10 Tdr. til 100—105 Pd., 6-rd. Byg 10 à 12 Tdr. til 100 Pd., Havre 8 à 10 Tdr. til 75 78 Tdr., Boghvede 6 à 7 Tdr. til 100 Pd., Kartoffler 25 à 30 Tdr., og Turnips 150 à 200 Tdr.

Eggen ved Ringkjøbing Fjord: Rug 12 Tdr. til 119 Pd., 2-rd. Byg 10 Tdr. til 104 Pd., 6-rd. Byg 12 Tdr. til 98 Pd., Havre 16 Tdr. til 78 Pd., Boghvede 5 Tdr. til 98 Pd., Kartoffler 65 Tdr., og Turnips 200 Tdr.

Det sydlige Jylland: Rug $7\frac{1}{2}$ Tdr. til 121 Pd., 2-rd. Byg 11 Tdr. til 108 Pd., 6-rd. Byg $14\frac{1}{2}$ Tdr. til 100 Pd., Havre $15\frac{1}{2}$ Tdr. til 77 Pd., Ærter 8 Tdr., til 220 Pd., Boghvede 2 Tdr. (overalt mislykket) Kartoffler 70 Tdr., Runkelroer 150 Tdr., Rutabaga 200 Tdr., Turnips 200 Tdr., Gulerødder 180 Tdr., og Cikorie 160 Ctnr.

Bornholm: Hvede 14 à 16 Tdr. til 128 Pd., Rug 12 Tdr. til 123 Pd., 2-rd. Byg 14 à 16 Tdr. til 113 Pd., 6-rd. Byg 14 à 16 Tdr. til 110 Pd., Havre 16 Tdr. til 86 Pd., Ærter 10 Tdr., Kartoffler 50 à 70 Tdr., Runkelroer 300 Tdr. og Turnips 300 Tdr.